

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-05.01/ 051.00.1/Б/ ОК15-2023
	Екземпляр № 1	Арк 12/ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету

бізнесу та сфери обслуговування

30 серпня 2023 р.,

протокол № 5

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МАКРОЕКОНОМІКА»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

спеціальності 051 «Економіка»

освітньо-професійна програма «Цифрова економіка»

факультет бізнесу та сфери обслуговування

кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні кафедри

фінансів та цифрової економіки

28 серпня 2023 р.,

протокол № 9

Завідувач кафедри

Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної
програми

Наталія ОВАНДЕР

Розробник: д.е.н., проф. кафедри фінансів та цифрової економіки
УЩАПОВСЬКИЙ Юрій

Житомир

2023 – 2024 н.р.

	Екземпляр № 1	Арк. ___/2
Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	нормативна	
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма: 051 «Економіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5		1-й	1-й
	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	4 год.
		Практичні	
		32 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		56 год.	112 год.
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 7% аудиторних занять, 93% самостійної та індивідуальної роботи.

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 3</i>
<i>Житомирська політехніка</i>	<i>МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015</i>	<i>Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Макроекономіка» є формування системних знань в галузі сучасної макроекономічної теорії та вміння їхнього застосування для вирішення поточних практичних завдань.

Завданнями вивчення дисципліни «Макроекономіка» є:

знати і розуміти

- базові поняття і закони макроекономіки та механізм функціонування економіки на макроекономічному рівні;
- основні макроекономічні моделі, що описують поведінку макроекономічних суб'єктів і функціонування національної економічної системи;
- моделі макроекономічного зростання;
- цілі та інструменти державного макроекономічного регулювання;

вміти

- аналізувати макроекономічні проблеми, уміло застосовуючи основні макроекономічні підходи;
- характеризувати макроекономічні явища і процеси на основі критеріїв соціально-економічної ефективності та окреслювати можливі шляхи вирішення типових макроекономічних проблем;
- використовуючи основні макроекономічні моделі, вирішувати гіпотетичні завдання, відповідати на поставлені питання;
- вести наукову дискусію з макроекономічної проблематики.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких **компетенцій**:

- ПК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.
- ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК8. Здатність до креативного та критичного мислення.
- ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК12. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань.
- ФК1. Здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні.
- ФК3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
- ФК4. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ФК5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 4</i>
<i>Житомирська політехніка</i>	<i>МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015</i>	<i>Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023</i>

- ФК12.Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- ФК13.Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Макроекономіка як наука

Макроекономіка як складова економічної теорії. Національна економіка як об'єкт макроекономіки. Взаємозв'язок мікро- та макроекономічних рішень в економіці. Предмет макроекономіки та її основні функції. Генезис та еволюція макроекономіки як науки. Позитивна і нормативна макроекономіка. Макроекономічний аналіз *ex post* та *ex ante*. Філософія макроекономіки.

Основні методологічні засади макроекономіки. Наукове абстрагування. Індукція та дедукція. Макроекономічне моделювання. Екзогенні та ендогенні змінні у макроекономічних моделях. Періоди часу дії макроекономічних моделей: короткостроковий, середньостроковий, довготривалий. Статичний та динамічний аналіз у мікроекономіці.

Агрегування економічних агентів. Резидентні та нерезидентні інституційні одиниці. Суб'єкти національної економіки (домогосподарства, фірми, держава) та їх функції. Іноземний сектор в економіці. Агрегування ринків. Типи та особливості макроекономічних ринків.

Економічна система та її властивості. Загальносистемні характеристики національної економіки: цілісність, ієрархічність, інтегративність. Особливі характеристики національної економіки: взаємопроникнення підсистем, кооперація між економічними суб'єктами та інститутами, динамічність, стохастичність, відкритість (замкнутість).

Механізми координації між суб'єктами економічної системи: командно-адміністративний та ринковий. Ринок і ринкові відносини як універсальна форма зв'язку елементів національної економіки.

Моделі кругопотоку (кругообороту) доходів та видатків. Двосекторна модель кругопотоку. Споживання і заощадження домогосподарств. Інвестиційні видатки бізнесу. Значення приватних заощаджень в економіці. Заощадження та інвестиції у системі кругопотоку. Інвестиції в економіку та вилучення із потоку доходів.

Трьохсекторна модель кругообороту. Податки, трансферти та державна закупівля товарів і послуг. Сальдо державного бюджету та проблема його збалансованості.

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 5</i>
<i>Житомирська політехніка</i>	<i>МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015</i>	<i>Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023</i>

Модель кругообороту відкритої економіки (чотирьохсекторна модель з урахуванням зарубіжного сектору). Експорт, імпорт та сальдо торговельного балансу. Імпорт та експорт капіталу.

Тема 2. Макроекономічні показники у системі національних рахунків

Теоретичні основи та принципи побудови системи національних рахунків (СНР).

Показники обсягу національного виробництва. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та методи його обчислення за видатками та доходами. Валовий національний продукт (ВНП). Відмінність між ВНП і ВВП. Чистий внутрішній продукт (ЧВП). Національний дохід (НД). Чисті факторні надходження із-за кордону. Особистий дохід (ОД). Безподатковий дохід. Взаємозв'язок між показниками.

Індекс людського розвитку (ІЛР) та методи його обчислення.

Індекси цін та інфляція. Індекс Леспейреса, або індекс споживчих цін (ІСЦ), та методика його обрахунку. Індекс Пааше, або дефлятор ВВП. Індекс Фішера. Номінальний та реальний ВВП.

Вплив інфляції на купівельну спроможність грошей. Поняття базової інфляції. Зв'язок між номінальною ставкою проценту та очікуваною інфляцією: ефект Фішера. Платіжний баланс та валютний курс. Абсолютний та відносний паритет купівельної спроможності.

Показники рівня зайнятості населення. Зайняті та безробітні. Рівень безробіття. Коефіцієнт участі населення у робочій силі. Фрикційне, структурне та циклічне безробіття. Поняття «повної зайнятості» та потенційного ВВП у макроекономіці. Закон Оукена.

Тема 3. Макроекономічна рівновага: класична модель та модель «AD-AS» (сукупний попит – сукупна пропозиція)

Класична модель макроекономічної рівноваги. Взаємодія ринків ресурсів, товарів, грошей та інвестицій. Ринок праці та його рівновага. Ефект реального доходу. Виробнича функція та взаємозамінність факторів. Закон спадної граничної продуктивності. Ринок грошей. Екзогенність пропозиції грошей. Попит на гроші. Ринок товарів: функція попиту і функція пропозиції. Розподіл сукупного попиту на споживання та інвестиції. Ринок заощаджень (інвестицій).

Модель макроекономічної рівноваги «сукупний попит – сукупна пропозиція». Сукупний попит і його складові. Крива сукупного попиту (AD). Причини від'ємного нахилу кривої AD. Детермінанти, що впливають на обсяг (величину) сукупного попиту. Нецінові чинники сукупного попиту. Переміщення кривої сукупного

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк ___/6</i>
<i>Житомирська політехніка</i>	<i>МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015</i>	<i>Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023</i>

попиту.

Сукупна пропозиція (AS). Крива довгострокової сукупної пропозиції та її переміщення. Крива короткострокової сукупної пропозиції та її переміщення. Теорії кривої короткострокової сукупної пропозиції. Чинники сукупної пропозиції у короткостроковому періоді. Нецінові чинники сукупної пропозиції. Переміщенні кривої сукупної пропозиції.

Рівновага сукупних попиту і пропозиції. Зрушення сукупного попиту і сукупної пропозиції. Наукові аргументи щодо можливостей макроекономічної рівноваги за умов повної та неповної зайнятості. Стагфляція. «Перегрівання економіки». Ефект храповика.

Тема 4. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги. «Кейнсіанський хрест»

Споживання і заощадження у кейнсіанській моделі. Функція споживання і функція заощадження. Гранична схильність до споживання (MPC). Гранична схильність до заощаджень (MPS). Середня схильність до споживання (APC). Поточна вартість майбутнього доходу. Дисконтування.

Чинники споживання і заощадження, не пов'язані з поточними доходами. Вибір активу заощадження та види заощаджень. Кейнсіанська функція споживання. Гіпотеза життєвого циклу. Гіпотеза постійного доходу.

Сукупні видатки та їх компоненти. Рівноважний рівень національного виробництва. Метод визначення рівноважного ВВП «видатки–обсяг національного виробництва». Заплановані та фактичні видатки. Метод рівноважного ВВП «витікання–ін'єкції». Запаси та економічна рівновага у короткостроковому періоді.

Зміна сукупних видатків та рівноважний ВВП. Ефект мультиплікатора. Мультиплікатор видатків. Автономні та похідні інвестиції. Ефект акселератора. Вплив державного сектору на рівноважний ВВП. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Вплив зовнішньої торгівлі на рівноважний ВВП. Загальний мультиплікатор видатків.

Економічна рівновага у довгостроковому періоді та механізм її досягнення. Інфляційний та рецесійний розриви. Парадокс ощадливості.

Модуль 2

Тема 5. Макроекономічна нестабільність: циклічність економічного розвитку

Циклічність розвитку економічної системи. Класичні та сучасний економічні цикли. Основні фази ділового циклу та їхня характеристика. Види економічних циклів за тривалістю. Екстернальні та інтернальні причини економічних коливань.

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 7</i>
<i>Житомирська політехніка</i>	<i>МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015</i>	<i>Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023</i>

Теорії циклічного розвитку та їх класифікація. Теорії зовнішніх факторів В. С. Джевонса. Монетарна теорія Р. Хоутрі. Теорії перенагромадження капіталу М. І. Туган-Барановського та А. Афтальона. Кейнсіанські та некейнсіанські теорії циклу. Неокласичні теорії циклічного розвитку. Психологічні теорії циклічного розвитку.

Теорія реального ділового циклу. Критика теорії РЕЦ. Стохастичні теорії циклів. Безробіття та інфляція як основні наслідки порушення макроекономічної рівноваги.

Соціально-економічні втрати від безробіття. Ринок праці. Механізм функціонування ринку праці. Чинники, що впливають на безробіття. Коефіцієнт звільнення і коефіцієнт працевлаштування. Державна політика зниження природної природної норми безробіття. Ринок праці, зайнятість та безробіття в економіці України.

Соціально-економічні наслідки інфляції. Вимірювання рівня інфляції. Збалансована та незбалансована інфляція. Інфляція попиту та інфляція пропозиції. Взаємозв'язок інфляції та процентних ставок. Інфляція і заробітна плата. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива А. Філіпса. Суперечності та критика кривої А. Філіпса.

Адаптація економічної системи до циклічних коливань. Антициклічне регулювання економіки. Антиінфляційна політика держави та політика у галузі зайнятості.

Тема 6. Держава у системі макроекономічного регулювання

Проблема регулювання економічного процесу. Основні історичні етапи розвитку теорії регулювання економіки. Механізм саморегуляції ринкової економіки. Недоліки ринкової саморегуляції економічної системи. Об'єктивна необхідність державного регулювання економіки. Межі державного втручання в економіку. Теорія суспільного вибору.

Держава як компонент національної економіки та суб'єкт господарювання. Роль і функції держави у сучасній ринковій економіці: забезпечення правової бази, захист конкуренції, перерозподіл доходу і багатства, коригування розподілу ресурсів, стабілізація економіки, забезпечення економічного зростання.

Державне регулювання економіки (ДРЕ), його сутність, цілі та функції. Державне регулювання економіки і економічна політика. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки. Система органів державного регулювання економіки. Інституційні основи діяльності держави.

Модель прийняття економічних рішень Яна Тінбергена. Обґрунтування та принципи визначення цілей економічної політики. Система методів (інструментів)

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 8</i>
<i>Житомирська політехніка</i>	<i>МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015</i>	<i>Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023</i>

економічної політики. Ефективність економічної політики. Закон А. Вагнера. Економічна ефективність господарської системи. Оптимум В. Парето.

Тема 7. Модель «IS-LM». Монетарна та фіскальна політика держави

Модель макроекономічної рівноваги «IS-LM» як теоретична основа економічної політики. Товарний ринок і крива IS. Ринок грошей і крива LM. Складові моделі «IS-LM».

Теоретичні основи, мета та інструменти грошово-кредитної (монетарної) політики. Пропозиція грошей. Кейнсіанська та монетаристська концепції грошової політики. Мультиплікатор грошової бази.

Центральний банк та його місце у національній економіці. Грошова емісія та її функції. Особливості застосування засобів (інструментів) грошово-кредитної політики. Операції на відкритому ринку. Зміна облікової ставки (ставки дисконту). Зміна обов'язкових мінімальних резервів для комерційних банків. Політика «дорогих» і «дешевих» грошей. Кількісні обмеження кредитування.

Передавальний механізм та ефективність монетарної політики. Монетарна політика Національного банку України. Державне регулювання валютних операцій та кредитно-розрахункових відносин.

Теоретичні основи, мета та інструменти бюджетно-податкової (фіскальної) політики. Державний бюджет. Функції державного бюджету. Доходи та видатки державного бюджету. Проблеми збалансованості бюджету: бюджетний дефіцит та державний борг.

Податкова система. Функції податків. Принципи справедливого і ефективного оподаткування. Крива Лафера. Класифікація податків. Структура податкових надходжень до бюджету. Дискреційна фіскальна політика. Недискреційна фіскальна політика. Ефект витіснення.

Стабілізаційна політика як поєднання фіскальних та монетарних інструментів.

Тема 8. Економічне зростання

Зміст, фактори й типи економічного зростання. Показники факторів економічного зростання. Крива виробничих можливостей. Економічний розвиток та його рівень.

Кейнсіанські моделі економічного зростання. Загальна характеристика та передумови моделі економічного зростання Є. Домара. Роль інвестицій в забезпеченні економічного зростання. Вдосконалена модель економічного зростання Р. Харроода. Зайнятість робочої сили та економічне зростання. Головні особливості моделі Домара-Харроода. «Гарантований» та «природний» темпи економічного зростання.

Неокласична модель економічного зростання Р. Солоу. Вихідні основи моделі

	Екземпляр № 1	Арк. ___/9
Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023

Р. Солоу. Виробнича функція Кобба-Дугласа. Нагромадження капіталу. Фактори капіталоозброєності праці. Стаціонарний обсяг капіталу та економічне зростання. Рівень заощаджень. Золоте правило обсягу капіталу. Переваги та недоліки моделі Р. Солоу.

Народонаселення та економічне зростання. Стаціонарний стан економіки зі зростанням населення. Вплив НТП на економічне зростання. Стаціонарний стан з урахуванням НТП. Обрахунок внеску факторів в економічне зростання.

Проблеми економічного зростання в Україні.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістовні модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Семінарські	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
№1	Модуль 1				
	Тема 1. Макроекономіка як наука	15	4	4	7
	Тема 2. Макроекономічні показники у системі національних рахунків	15	4	4	7
	Тема 3. Макроекономічна рівновага: класична модель та модель «AD-AS» (сукупний попит– сукупна пропозиція)	15	4	4	7
	Тема 4. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги. «Кейнсіанський хрест»	15	4	4	7
	Разом змістовий модуль 1	60	16	16	28
№2	Модуль 2				
	Тема 5. Макроекономічна нестабільність: циклічність економічного розвитку	15	4	4	7
	Тема 6. Держава у системі макроекономічного регулювання	15	4	4	7
	Тема 7. Модель «IS-LM». Монетарна та фіскальна політика держави	15	4	4	7
	Тема 8. Економічне зростання	15	4	4	7
Разом змістовний модуль 2	60	16	16	28	
Всього		120	32	32	56

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Макроекономіка як наука	4
2.	Тема 2. Макроекономічні показники у системі національних рахунків	4
3.	Тема 3. Макроекономічна рівновага: класична модель та модель «AD-	4

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 10</i>
Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023

	AS» (сукупний попит– сукупна пропозиція)	
4.	Тема 4. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги. «Кейнсіанський хрест»	4
5.	Тема 5. Макроекономічна нестабільність: циклічність економічного розвитку	4
6.	Тема 6. Держава у системі макроекономічного регулювання	4
7.	Тема 7. Модель «IS-LM». Монетарна та фіскальна політика держави	4
8.	Тема 8. Економічне зростання	4
РАЗОМ		32

6. Завдання для самостійної роботи

Передбачається, що в процесі підготовки до семінарських занять студент самостійно опрацює матеріал навчальної програми курсу «Макроекономіки», розв'язує типові задачі до відповідної теми. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 68 %.

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Макроекономіка як наука	7
2.	Тема 2. Макроекономічні показники у системі національних рахунків	7
3.	Тема 3. Макроекономічна рівновага: класична модель та модель «AD-AS» (сукупний попит– сукупна пропозиція)	7
4.	Тема 4. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги. «Кейнсіанський хрест»	7
5.	Тема 5. Макроекономічна нестабільність: циклічність економічного розвитку	7
6.	Тема 6. Держава у системі макроекономічного регулювання	7
7.	Тема 7. Модель «IS-LM». Монетарна та фіскальна політика держави	7
8.	Тема 8. Економічне зростання	7
РАЗОМ		56

7. Індивідуальні завдання

Протягом семестру студенти в індивідуальному порядку готують доповіді (або пишуть реферати) з проблемних питань відповідної теми і виступають на семінарі (або надають підготовлені матеріали для перевірки викладачу).

8. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної

	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 11
Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023

роботи, модульного контролю та підсумкового контролю (екзамен).

Поточний контроль з дисципліни «Макроекономіка» базується на оцінці результатів вивчення теоретичних питань семінару та практичного розв'язку типових задач, а також через опитування та дискусії навколо гіпотетичних завдань з галузі макроекономіки. Для з'ясування рівня самостійної підготовки студентів практикуються поточні контрольні та самостійні роботи.

Протягом семестру студент денної форми навчання має виконати дві модульні контрольні роботи. До кредитної модульної роботи студент допускається у разі позитивних результатів проміжного контролю.

Модульна контрольна робота містить теоретичні питання, а також задачі, що скеровуються на виявлення рівня підготовки студента за темами курсу «Макроекономіка».

До екзамену студент допускається у разі позитивних оцінок за підсумками модульних контрольних робіт.

9. Схема нарахування балів

Підсумкова оцінка з курсу «Макроекономіка» розраховується таким чином:

$O_{\text{результ.}} = k_1 * O_{\text{пот.}} + k_2 * O_{\text{мод.}} + k_3 * O_{\text{ісп.}}$,

$O_{\text{пот.}}$ – результати поточної активності студента на семінарських заняттях; $O_{\text{мод.}}$ – результати модульних контрольних робіт; $O_{\text{ісп.}}$ – оцінка за іспит.

k_1, k_2, k_3 – коефіцієнти, що визначають внесок поточної активності студента на семінарах, модульних контрольних робіт та іспиту на підсумковий результат:

$k_1 = 0,3; k_2 = 0,4; k_3 = 0,3$.

Округлення підсумкової оцінки до цілого числа здійснюється за правилами математики.

Рейтингові бали переводяться в оцінки за шкалою оцінок відповідно до критеріїв відповідності рейтингових балів національній шкалі оцінювання знань:

За шкалою ECTS	Оцінка	Бали
A	Відмінно	90–100
B	Добре	82-89
C		74-81
D		64-73
E	Задовільно	60-63
FX	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням окремих модулів	35-59
F	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням повного курсу	0-34

	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк. ___ / 12</i>
Житомирська політехніка	<i>МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015</i>	<i>Ф-19.05- 05.01/051.00.1/Б/ОК- 15-2023</i>

10. Рекомендована література

Основна література

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2007. – 703 с.
2. Макроекономіка. Мультимедійний навч. посібник / М. С. Бріль, О.М. Кліменко, М.А.Мащенко та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 705 с.
3. Панчишин С. Макроекономіка. Вдання 2-ге стереотипне – К., Либідь, 2002. – 616 с.
4. Панчишин С. Тести і задачі. – К., Либідь, 2002. – 216 с
5. Савченко А. Г. Макроекономіка: Підручник. – К.: КНЕУ, 2005. – 441 с.

Допоміжна література

1. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка. Навч. посібник – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 672 с.
2. Дорнбуш Рудігер, Фішер Стенлі Макроекономіка / пер. з англ. В. Мусієнко, та В. Овсієнко. – К.: основи, 1996. – 814 с.
3. Економічна теорія: навч. посібник. Укл.: М.І.Колосінська, С.І.Белей, С.В.Бойда. – Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. – 200 с.
4. Родіонова І. Ф. Макроекономіка та економічна політика. Підручник. – К.: Таксон, 1996. – 240 с.
5. Савченко А. Г., Пухтаєвич Г. О., Тітьонко О. М. Макроекономіка: Підручник. – К.: Либідь, 1999.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної ради <http://rada.gov.ua/>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/ua>
3. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Організація Об'єднаних Націй ООН <http://www.un.org/ru/documents/index.html>
5. Всесвітній банк <http://www.worldbank.org/>
6. Сайт Міжнародної Торгівельної організації <http://www.wto.org/>
7. Організація Економічного Співробітництва і Розвитку (ОЕСР) <http://www.oecd.org/>
8. Європейський союз <http://europa.eu/>
9. Міжнародний валютний фонд <http://www.imf.org>
10. Міжнародна організація праці <http://www.ilo.org>
11. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. Режим доступу:
http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/